

Pasen

Joh. 20, 1-9

Vroeg in de morgen van die eerste dag gingen zij naar het kerkhof, zou je kunnen zeggen. Vanmorgen deed een groep parochianen dat ook. Ze gingen hier achter de kerk naar het kerkhof om zijn sterven te herdenken en waarschijnlijk heeft een aantal van u, voor u hier naar de kerk kwam, ook op het kerkhof even stil gestaan bij het graf van een dierbare; zo ook toen die eerste dag van de week Maria Magdalena. Zij ging naar het kerkhof om bij het graf van haar geliefde dierbare Jezus van Nazareth stil te staan, haar verdriet te laten gaan, te rouwen.

Het is ons allen zo bekend, maar er is iets bijzonders met die grafplaats van Jezus. Daarvoor moeten we goed kijken wat er staat en wat er niet staat. We lezen een stukje uit het Johannes-evangelie. En het Johannes-evangelie, daar hebben we de afgelopen dagen ook uit gelezen. En daar hoorden we hoe dat graf een nieuw graf was, gelegen in een tuin. Aan het begin van het Johannes-evangelie hoorden we hoe Johannes begint met de woorden ‘in den beginne gaf God het woord en het woord was God’ en dat roept bij ons herinneringen op aan een ander verhaal van ‘in den beginne’, een verhaal dat we gisteravond uitgebreid gelezen hebben: het scheppingsverhaal.

Ook dat scheppingsverhaal staat dan weer niet op zich, want in dat scheppingsverhaal lijkt dat er twee varianten zijn. Eerst de schepping van de zeven dagen en vervolgens de schepping in een tuin. God schept ten oosten van Eden een tuin, plant daarin bomen, dieren en uiteindelijk de mens. We komen God tegen als een soort tuinman en dat principe mogen we even vasthouden, want die tuin is niet onbelangrijk in de bijbel. Er is nog een plek waar alles, bijna het hele verhaal, zich in een tuin afspeelt, een veel minder bekende plek, omdat we er amper ooit van in de liturgie lezen. Ik heb het over het boek Hooglied, midden in de bijbel. Een prachtig lied over geliefden, waarvan de een woont te midden van een tuin en de ander probeert door die tuin binnen te komen bij zijn geliefde en als hij weer weg gaat, gaat de geliefde die binnen zat, door de tuin op zoek. En pas helemaal aan het eind van het verhaal hoor je iets over God en tegelijk speelt God het hele verhaal mee in de liefde. De liefde die mensen draagt, de liefde die mensen bij elkaar brengt, de liefde die er mag zijn van het begin af aan, vanaf die schepping in dat eerste verhaal van ‘in den beginne’.

En zo komen we weer voorzichtig terug bij een derde verhaal van een tuin. Het verhaal van vandaag. Maria Magdalena gaat in alle vroegte – het was nog donker zelfs – op weg naar het graf, op weg naar die tuin. Alleen in het stukje wat we vandaag horen, horen we de tuin nog niet, maar als u straks thuis even verder leest in dat verhaal, wordt die tuin ineens heel waar, want Maria Magdalena blijft daar achter. Ze is onmachtig te zien wat er te zien is, namelijk dat leven de dood

overwint, dat liefde alles overstijgt. Ze ziet een leeg graf, haalt de leerlingen erbij, maar het blijft voor haar vooralsnog een leeg graf. Als de leerlingen weer terug gaan om dat verder te vertellen aan de anderen blijft zij achter in de tuin.

Eerst ziet ze dan nog twee engelen en vraagt of die weten waar de Heer is. Die zeggen haar: Hij is niet hier; Hij leeft, maar nog lijkt Maria Magdalena het niet te zien. Ze blijft daar alleen en bedroeft en verblind door verdriet, zou je bijna zeggen, achter in die tuin. En dan, wellicht hoort ze iets, ze kijkt op, ze kijkt om en ze ziet de tuinman. Ze ziet niet dat het Jezus is, zij ziet de tuinman en pas als die tuinman haar bij naam noemt, haar naar uitspreekt 'Maria', dan herkent ze hem, dan valt bij haar het kwartje, dan vallen haar de schellen van de ogen.

Ze heeft er drie keer voor nodig voor ze echt van binnen geraakt wordt, voor ze van zien van een leeg graf, komt tot inzien, komt tot geloof. Geloof dat leven groter is dan de dood, dat duisternis overwonnen wordt door licht, dat vrijheid het zal winnen van slavernij, steeds opnieuw, ook vandaag de dag. In die God geloven wij, in die Christus' voetspoor willen wij volgen.

Daarom zeg ik u van harte, mede namens de collega's: een gezegend paasfeest.

Henry Vermeulen, diaken